

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ОК 22

«МЕДІАГРАМОТНІСТЬ»

Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Освітньо-професійна програма	«Журналістика»
Факультет	Журналістики
Кафедра	Соціальних комунікацій
Семестр	1-2
Кількість кредитів	
Мова викладання	українська

Викладач к.н.із с.к., доц.каф.. Золяк Вікторія Василівна

Контактна інформація zolyak@ukr.net

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	Навчальна дисципліна «Медіаграмотність» буде корисна майбутнім журналістам, піарникам, а також тим, хто планує підвищити особисту ефективність та здобути навички із журналістики. Розвиток мас-медіа обумовлює утворення нових форм життєдіяльності людини, новий досвід спілкування і співіснування. Розвиток сучасних медіа, широке упровадження інтерактивних систем комунікації спричинює зміни у ставленні учнів до оточуючого світу і потребує їх цілеспрямованої підготовки до вмілого і безпечного користування інформаційно-комунікаційними технологіями та системами мас-медіа, що пояснює гостру необхідність у розвитку медіаосвіти, адже аудиторія не завжди готова аналізувати вплив медіа і маніпулятивні її можливості
Мета та цілі	Метою курсу є формування системи цифрових компетенцій через удосконалення навичок цифрової грамотності та розвитку медіаграмотності шляхом практичної діяльності з цифровими інструментами. Ключові цільові аспекти курсу основні навички 21-ого століття: цифрове громадянство, спілкування, співпраця, критичне мислення. Завдання курсу: Знати законодавчі та нормативно-правові акти щодо адаптації громадян до сучасних соціально-економічних умов суспільства, визначити роль медіа в формуванні полікультурної картини світу, практикувати правила культури спілкування в інформаційному суспільстві та методи захисту від можливих негативних впливів у процесі масової комунікації, оцінювати соціальні аспекти девіації як форми соціальної дезадаптації в суспільстві
Результати навчання	Результатом виконання програми мають стати наступні знання і вміння: добирати медіаресурси для визначення, дослідження й репрезентації питань і проблем, для здійснення тих чи інших проектів; оцінювати мову медіатекстів, визначати їх форми, жанри і категорії; вміти декодувати, ідентифікувати й обговорювати аудіовізуальні тексти, у тому числі, пов'язані з мовою медіа

(ракурс, план, колір, звук тощо); вміти описувати головні функції тих чи інших творців медіатекстів і людей, пов'язаних з їх поширенням; вміти ставити запитання з приводу головної думки медіатексту, виражати думки з приводу його змісту (точність, доречність, упередженість тощо) і форми; порівнювати власний досвід з аналогічним досвідом у сфері медіа всередині своєї вікової групи; розуміти специфіку жанру й виду медіатексту; обирати шляхи представлення матеріалу в медіатексті; аналізувати вплив реклами; визначати різниці між реальною подією та її відображенням у медіатексті; вміти порівнювати власну думку з думкою інших, виражати свої думки; використовувати медіатекст для дослідження людських відносин, нових ідей, своєї та чужої культури («діалог культур»); оцінювати ефективність різних елементів, використовуваних у медіатексті; обґрунтовувати свій вибір під час дискусії про медіапродукцію; уважно та критично «читати» медіатексти; відбирати медіатексти відповідно до розважального чи інформаційного аспекту змісту; аналізувати вплив медіа на професійний розвиток і дозвілля людей.

**Soft skills:
компетентності, що
відповідають
заявленим
цілям
програми**

та розвивати soft skills: Тайм-менеджмент, здатність пристосовуватися, здатність до колаборацій, креативність, переконливість, соціально-психологічні аспекти професійної компетентності: навички комунікації, лідерство, здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, вміння вирішувати конфліктні ситуації, працювати в команді, управляти своїм часом, розуміти важливість дедлайнів, здатність логічно і системно мислити, креативність та інше. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. Здатність використовувати спеціалізовані концептуальні знання з соціальних комунікацій, набуті у процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень в інноваційній діяльності та/або дослідницькій роботі. Здатність критично осмислювати проблеми у професійній діяльності чи дослідницькій роботі на межі предметних галузей

Базові знання з дисциплін: «Вступ до спеціальності», «Теорія журналістики».

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	План, короткі тези	Завдання
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1 Ключові поняття медіаграмотності		
1. Поняття медіаосвіта та медіаграмотність.	Ключові рівні медіаграмотності	Діагностичне тестування Взаємооцінювання (peer assessment) Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань Самостійне виконання студентами ситуаційних вправ на практичних заняттях та їх обговорення.
2. Свобода творчості та її соціальні виміри.	Економічні та фізичні загрози свободи мас-медіа. Судове та адміністративне переслідування. Захист честі і гідності суб'єктів мас-медіа.	Діагностичне тестування Взаємооцінювання (peer assessment) Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань Самостійне виконання студентами ситуаційних вправ на практичних заняттях та їх обговорення.
3. Нормативно-правові засади	Декларація принципів Поведінки журналістів.	Діагностичне тестування Взаємооцінювання (peer

журналістських стандартів	Етичний кодекс Українського журналіста. Кодекс професійної етики. Журналістські стандарти західних демократій.	assessment) Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань Самостійне виконання студентами ситуаційних вправ на практичних заняттях та їх обговорення.
4 Плагіат в професійній, освітній та науковій діяльності	Основні причини поширення. Поняття академічної доброчесності. Методи об'єктивної діагностики медіатексту.	Діагностичне тестування Взаємооцінювання (peer assessment) Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань Самостійне виконання студентами ситуаційних вправ на практичних заняттях та їх обговорення.
5. Новинна грамотність.	Основні критерії визначення новинної цінності. Принцип перевернутої піраміди. Новинні стандарти.	Діагностичне тестування Взаємооцінювання (peer assessment) Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань Самостійне виконання студентами ситуаційних вправ на практичних заняттях та їх обговорення.
6. Ефективна робота у соцмережах.	Природа онлайн-спілкування. Вміння спілкуватись із користувачами їхньою мовою, мовою Інтернету, мемів, візуальних образів та якісного контенту.	Діагностичне тестування Взаємооцінювання (peer assessment) Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань Самостійне виконання студентами ситуаційних вправ на практичних заняттях та їх обговорення.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2 Маніпулятиві технології та медіаграмотність

7. Сучасна аудіовізуальна грамотність.	Кіноосвіта – як складова й	Діагностичне тестування
	Історичний попередник медіаосвіти.	Взаємооцінювання (peer assessment) Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань Самостійне виконання студентами ситуаційних вправ на практичних

		заняттях та їх обговорення.
8. Медіаграмотність і особливості розвитку критичного мислення.	Методика захисту від маніпулятивного впливу сучасних медіа. Особливості критичного мислення.	Діагностичне тестування Самостійне виконання студентами ситуаційних вправ на практичних заняттях та їх обговорення.
9. Використання сучасних досягнень для маніпулятивних технологій в мас-медіа.	Профілактика сучасних Маніпулятивних технологій мас-медіа. Реалізація Технологій підсвідомого впливу, порушення Стандартів щодо захисту	Діагностичне тестування Взаємооцінювання (peer assessment) Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань

	<p>суспільної моралі. Методи опитування та створення штучних рейтингів.</p>	<p>Самостійне виконання студентами ситуаційних вправ на практичних заняттях та їх обговорення.</p>
<p>10. Методи контекстної комунікації</p>	<p>Рейтинг технологій, Відволікання об'єктивного підходу історичних аналогій, навішування ярликів і епітетів, семантичного маніпулювання.</p>	<p>Діагностичне тестування Взаємооцінювання (peer assessment) Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань Самостійне виконання студентами ситуаційних вправ на практичних заняттях та їх обговорення.</p>
<p>11. Стандарти журналістської діяльності.</p>	<p>Суспільний обов'язок мас-медіа. Незалежність мас-медіа від держави, крупних монополій. Узагальнені стандарти Європейської журналістської спільноти. Незалежність діяльності журналіста. Відповідальність журналіста перед суспільством.</p>	<p>Діагностичне тестування Взаємооцінювання (peer assessment) Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань Самостійне виконання студентами ситуаційних вправ на практичних заняттях та їх обговорення.</p>
<p>12. Маніпулятивні можливості медіа</p>	<p>Об'єктивні і суб'єктивні причини викривлення інформаційного простору. Маніпулятивні засоби в телевізійних новинах. Маніпулятивний потенціал телевізійних політичних ток-шоу. Маніпулятивний потенціал Інтернету.</p>	<p>Діагностичне тестування Взаємооцінювання (peer assessment) Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань Самостійне виконання студентами ситуаційних вправ на практичних заняттях та їх обговорення.</p>

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА БАЗОВА

1. Manovich L. [Електронний ресурс]: The Language of New Media. Cambridge, 2001. Режим доступу: http://dss-edit.com/plu/Manovich-Lev_The_Language_of_the_New_Media.pdf
2. Вовк Р. В. Моделювання міжнародних відносин : навч. посіб. / Р. В. Вовк. – К. : Знання, 2012. – 246 с.
3. Історія епохи очима людини. Україна та Європа у 1900-1939 роках / Ю. Комаров та ін. (2004) [djvu, pdf] | Оцифровано Гуртом Сайт доступу : <http://www.novadoba.org.ua/ukr/history-of-age>
4. Кроуфорд А. Технології розвитку критичного мислення учнів / Кроуфорд А., Саул В., Метью С., Макінстер Д. – Київ. : "Плеяди", 2006. – 240 с.
5. Медіаграмотність: Підручник для вчителів / Сінді Шейбе, Фейз Рогоу/ Перекл. з англ. С.Дьома; за загал. ред. В.Ф. Іванова, О.В. Волошенюк. — К.: Центр Вільної Преси, Академія Української Преси, 2017. — 319 с.
6. Страдлінг Р. Преподавание истории Европы XX века / Р. Страдлінг. – Страсбург : Изд. Совета Европы, 2003. – 310 с.
7. Терно С. О. Критичне мислення – сучасний вимір суспільствознавчої освіти / С. О. Терно. – Запоріжжя : Просвіта, 2009. – 268 с.
8. Федоров А. В. Медиа-образование будущих педагогов / А. В. Федоров. – Таганрог : Изд-во Кучма, 2005. – 314 с.
9. Федоров А. В. Развитие медиа-компетентности и критического мышления студентов педагогического вуза / А. В. Федоров. – М. : Изд-во МОО ВПП ЮНЕСКО «Информация для всех», 2007. 616 с.
10. Халперн Д. Психология критического мышления / Д. Халперн. – СПб. : Мысль, 2000. – 178 с.

ДОПОМІЖНА:

1. Коваленко П.О. Мокрогуз О.П.. Основи медіаграмотності / Коваленко П.О. Мокрогуз О.П. Програма курсу [Електронний ресурс]: Режим доступу: http://www.aup.com.ua/uploads/Program_8_class.pdf
2. Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник / Ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк; за науковою редакцією В. В. Різуна. – К.: Центр вільної преси, 2013. — 352 с.
3. Москаленко А.З. Теорія журналістики: Навчальний посібник. – Київ: ЕксОб, 2002. – 333с.
4. Таємна дипломатія і розвідка у міжнародних відносинах: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл. спец. «Міжнар. відносини»] / С. М. Пик ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. — Льв. : Вид-во ЛНУ, 2012. — 514 с. — Бібліогр.:с. 496—499

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <https://www.youtube.com/watch?v=leBmvFMfYWw>
2. https://www.youtube.com/watch?v=WSBUEmng_NI
3. <https://www.youtube.com/watch?v=AJjUOm8Losc>
4. https://www.youtube.com/watch?v=2VtBjM_ycYM
5. http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/monografii/Monografiya_young_scientist.pdf

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна політика	Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання.
Політика щодо дедлайнів та перекладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Політика щодо академічної доброчесності	Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

ОЦІНЮВАННЯ

Нарахування балів 1 семестр

Види оцінювання	Бали
Змістовий модуль 1 (теми 1-6)	60
Підсумковий контроль (теми 1-6) – залік	40

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ОЦІНЮВАННЯ

Нарахування балів 2 семестр

Види оцінювання	Бали
Змістовий модуль 2 (теми 7 -12)	60
Підсумковий контроль (теми 7 -12) – екзамен	40

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни